

*Jan
Štifter*

Krajina
roztavených
zvonů

VYŠEHRAĐ

Krajina roztavených zvonů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Jan Štifter

Krajina roztavených zvonů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Jan
Štifter
Krajina
roztavených
zvonů

The background of the cover is a painting of a church in a winter landscape. The church has a prominent steeple and is surrounded by bare, dark trees. The sky is a pale, hazy greenish-yellow, suggesting a misty or overcast day. The overall mood is quiet and somewhat melancholic.

Jan
Štifter

Krajina
roztavených
zvonů

VYŠEHRAĐ

František Dvořák
1924

František Věčeník
1945

Jana's Věčeník
1984

2020

Jan Soukup *1791
Jan Soukup *1833
Josef Soukup - Dvořák *1859
Josef Dvořák *1890
František Dvořák *1924
František Věčeník *1945
Jana's Věčeník *1984
Otec *2020

Josef Groňák 1890

Josef Soukup-Dvořák
1859

Jan Soukup 1833

Jan Soukup 1797

Krajina křesťanských kovářů
Deogracias
Růže a papír
Respekt a hlína
Deset
Kovář 20
Kruh

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa!
Vše potřebné se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

© Jan Štifter, 2024
Illustrations © Ditta Kůtová, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7601-946-1
ISBN e-knihy 978-80-7601-950-8 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-7601-958-4 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7601-959-1 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

Mým synům Prokopovi a Hynkovi

... „Adame, jak si představuješ dědu?“

... „Jako starého vousatého muže o holi s bílými vlasy a přísnějším výrazem, možná proto, že starší muži bývají rozzlobení na celý svět. Promítnu ti obrazy *Starého muže v křesle* od Rembrandta nebo *Portrét starého muže*, jak ho viděl Vincent van Gogh.“

... „A jak ho vidíš ty? Našeho dědu? Otcova otce, Tomáše.“

... „Nikdy jsme mu neříkali děda. Po vzoru starých mistrů bych vymaloval moment, kdy za ním otcova matka přijíždí s kočárkem a on se hádá, že to dítě nemusí být jeho, a stejně pak ustoupí a prodá pozemek, aby se jednou provždy zbavil otcovských povinností.“

... „Vousatý, s hůlčičkou?“

... „A s rozzlobeným výrazem, předpokládám, že zůstal sám.“

(2019)

Kozín 2.0

Tomáš zběžně projede v telefonu Facebook, sem tam dá palec nahoru, vlastní příspěvek tam ale nikdy nedal a z principu nic nekomentuje. V televizi od rána melou o tom, že Karel Gott oslavil osmdesát. Lidi sdílejí Gottovy písničky a radují se, že tu Mistra máme pořád, a někdo tam dává ruce sepnutý k sobě, že snad i napořád, i když podle fotek to na dlouho nevypadá – pak ho bude v televizi ještě víc a poveze se městem jako Havel a na klavír by u toho mohl hrát Elton John, aby to teprve mělo správný grády. Tomáš od dětství slýchal, jaký to bude, až jednou umře Karel Gott, a poslední dobou lidi melou o tom, jaký to bude, až bude Karel Gott prezidentem, to tak ještě!

Celej včerejšek Tomáš prochodil po zahradě, brejlil na to místo ze všech stran – taky si představoval, jaký to bude. Jak ji tam přenese, zahrabe, jak bude čekat, jestli se chytne a jestli neuschne. Podle síly kmene odhaduje, že jí bude tak deset. Začala překážet, když si usmyslel, že na jejím místě postaví kozí boudu. Kozín. Kreslí si ho na papíry. Musí se s tím poprat do příští středy, jinak s ním koza bude bydlet v chatě. Meruňka na tom místě překáží, proto ji přenese. Musí kopat hluboko a doširoka – vzpomene si na tátu a jeho Margitu, co s ní

žije od rozchodu s mámou. Je náruživá a tátu to s ní i po sedmdesátce pořád baví, na gauči v trenkách s flaškou gambáče poučuje kluka, že s ženskou po dětech musíš hluboko a doširoka, aby z toho něco bylo.

Rejč přetne drobný kořínky, rozpůlí žížaly, zaskřípe o kámen, hlína vydechuje železo. Tomáš od oka vyměřil, kam na svém pozemku kozy pustí, kde všude je nechá zdupat a sežrat trávu, kde to zvíře vyžere, jako pětatřicet křížků zplanýrovalo porost na jeho hlavě – vlasy na útěku se zastavily za horizontem; kdyby je nezbrázdil strojkem, strašil by děti na Hejmu. Vlasy jsou pryč a kozy taky sežerou všechno. Lační po trávě, listech i kůře stromů. Taky smrdí, ale takhle budou dost daleko.

Když prozradil mámě, že bude mít kozu, řekla, že se už úplně zbláznil, a jestli by radši nechtěl ženskou a dítě, protože už na vnouče dlouho čekat nebude. Zeptal se jí, jestli si ho pořídí jinde, a máma řekla, že by si vnouče zasloužila, celej život maká, a nic z toho není, tak co kdyby měla v životě taky chvíli radost? Tak si aspoň přiveď domu ženskou dřív než tu kozu, kozy smrdí tak, že už k tobě žádná bydlet nepůjde, říkala máma skoro prosebně, kdo prej bude chtít kluka s kravičkou chudých? Maso je to hnusný, tuhý a smradlavý, kozí mlíko, no fujtajbl, pohoršovala se máma a Tomáš jí řek, že tu kozu přece jíst nebude, když je vegetarián, a máma se chytla za hlavu a vytryskly jí slzy, upřímně brečela, že už si ženskou nenajde nikdy, normální ženská nebude vědět, čím by mu posloužila, když si takhle navymejšlí. S čím přijdeš příště? Dlouze pak vyprávěla o všech divných lidech, který potkává v paneláku, na poště nebo v samošce.

Táta mu jako klukovi říkal, že je hňup, a Tomáš se teď doslech, že hňup je vykastrovanej kozel. Lidi říkaj, že je do chovu snesitelnější, není tolik agresivní a míň smrdí. Mohl by tátovi říct, že si nechal uříznout kulky, když je

teda hňup. To by táta nerozdejchal. Táta trvá na tom, že chlap si musí užívat, dokud to jde. Když už to nejde, je lepší umrznout na sněhu. Tomáš si ho představuje, jak čeká na smrt v trenkách na trávě pod balkóny, protože tátu nikdy neviděl dojít dál než k popelnicím a už dlouho se před ním neukázal jinak než ve spodním prádle. Až jednou nebudu, říkal táta, Margita tě to všechno doučí, to budeš valit voči, kluku. Teď je moje, ale jednou ji po mně zdědíš. Margita umí, Tomáš o tom nepochybuje. Když Vojta v osmý třídě čmajznu doma videokazetu s pornem a pak se na to všichni u Jindřišky koukali, byl Tomáš jedinej, kterému se nepostavil, protože v hlavní roli tam excelovala Margita. Dávali si ji tři chlapi - hluboko a doširoka kvůli dětem, to tak, táto, to povídej ženšejm v sámošce ve frontě na chlebičky.

Kozín postaví aspoň pro pět zvířat, přece tu koza nebude sama. Místa je tu dost. Pozemek vyměnil za garáž u hasičů, co na něj napsal děda - máma mu to sem tam vyčítá dodneška, celej život na hovno, a teď si mohla polepšit, kdyby kluk do dědka nehučel. Má menší byt než táta, ale zase je její, táta bydlí s Margitou v nájmu. Mohla jsem mít byt aspoň na druhou stranu a s voknem, říkala máma, a Tomáš chtěl už kolikrát škusnout roletou, aby vyletěla nahoru a kuličkou na konci provázku cinkla do skla, ale máma ho vždycky okřikne - roleta nesmí nahoru od chvíle, co se táta nastěhoval do protějšiho paneláku. Mohla bych mít byt s voknem, opakovala máma, a ty sis místo toho pořídil chatu někde v tramtárii. On říkal, že v Novohradkách, ona, že v džungli za Horní Stropnicí. Za garáž dostal velkou zahradu s haldou kamení, porostlou mechem tam, kde nejspíš kdysi stával statek, a chatkou, do který se vejde stará kredenc, postel a stůl, u kterýho sedává na posteli. Je to jediný místo, kde Tomáš může nahlas a bez rušení poslouchat Visáče a Tři

sestry, nemejt se, nenabíjet telefon, močit každej den u jinýho stromu a u toho si zpívat: „V závodu holek je důležitěj dobrej los, asi to má v rukách čaroděj ze země koz.“

Zval tam mámu i tátu, ale ani jeden nemá auto a ten vejlet je pro ně nepředstavitelnej. Jen Margita se ptala, jestli by jim to půjčoval aspoň na víkendy, když je to chata, a nechtěla pochopit, že si to tam Tomáš zabydluje jako svoje hlavní sídlo, noru na celej rok. Táhne ho to z města na venkov. Do zimy chce ještě přistavět komín, aby nemusel topit elektrickou, tady jenom trochu zafouká a jsou všichni bez štávy, navíc za energie by se nedoplatil a Vojta sem taky jezdit nebude, aby mu ty hodiny stočil.

Dneska přesadí strom a zejtra začne stloukat boudu. Na koupališti ve Stropnici mu chlapi řekli, že je vůl, že se stromy přesazujou leda tak na podzim, nejlíp v zimě, těsně předtím, než promrzne zem, ale tak dlouho čekat nemůže, buď to meruňka dá, nebo nedá. Člověk taky není připravenej na novej začátek a každej to nakonec dá, nějak. Mámě trvalo rok, než pustila ten velkej nájemní byt ve Smetance, a za prachy, co si tajně dávala stranou, protože tátovi nevěřila, si pořídila aspoň kus bytu a teď už to má nejspíš doplacený celý. Táta přešel s dvěma igelitkama o patro vejš k Margitě v ten den, kdy večer ve zprávách ukazovali rozflákanej mercedes třídy S s princeznou Dianou a jejím partnerem Dodim Al-Fayedem. Máma ve speciálním vydání *Rytmu života* četla, že ještě nikdy tolik lidí neoplakávalo jednoho člověka a že se její srdce přemístilo z levý na pravou stranu hrudníku, což je finiš na místě, protože srdce na pravým místě je blbost – prostě den jako ušítej pro velký stěhování.

Tomáš držel hubu a nikdy se nezeptal, kdy se po rozchodu poprvé potkali táta s mámou v májský samošce nebo na poště a jak na sebe vejrali – těšil se, že na něj děda napíše svoji garsonku, ale byl to jenom nájem, což Tomáš

netušil, tak zbyla aspoň ta garáž. Těžko říct, jestli to víc vyšlo mámě s tím malým bytem v osobku, nebo tátovi, kterej má v osobku Margitu, kdykoliv potřebuje. Je s ní v sedmým nebi. Margita doma chodí v útlejch legínách s tygřím vzorem a táta Tomáše vyhání, návštěva nemůže bejt nikdy moc dlouhá a nejvíc se hodí, když jde Margita běhat. Většinou se rozběhne k Decathlonu a tam jezdí na rotopedech a dře na různých ellipticalech, dělá, že si je zkouší, pořádně se zapotí a pak běží domů za tátou.

Tak ještě aby i ta koza přežila novej restart. Nemusí mu bejt vděčná. Stačí, když nebude moc řvát, pak si tu může bejt, jak dlouho chce. Tahle zahrada je útulek pro všechny, jako je Tomáš. Pro lidi a zvířata, kterejm stačí jen tak si bejt. Nestresovat se. Do ničeho se nenuťit. Nenechat se natlačit do škatulek – nikdy nešukat z povinnosti. Sem tam se nějaká nachomejtne, přijde sem z vesnice nebo jede kolem, někdy zůstane dva tři dny, ale pak zase mizí, takhle to Tomáš potřebuje. Číslo na sebe nedává, stejně má telefon věčně vypnutej, volá hlavně mámě, tátovi a Vojtovi do Budějč, ten jedinej sem jezdí, toho jedinejho sem pouští, protože ten jedinej to má stejný – ten jedinej se nenechá spoutat konvencema, není hňup, vykastrovanej systémem. S Vojtou zírj do krajiny. Vypijou pár piv. Sem tam vzpomenou na něco, co spolu zažili, ale není moc co vyprávět, o tom, jak spolu mlčeli, se těžko vypráví. Od základky spolu hrajou hru – pro každou ženskou na světě maj bodový skóre, od jedničky do desítky, desítka byla v časech jejich dětství Pamela Anderson, co ji každej z nich měl na plakátu nad postelí v pokojíčku. Dlouhý vlasy, velký kozy, uměla se kroutit před foťákem. Teď je ale Vojta ze všeho nejvíc zamilovanej do Španělska, byl tam dvakrát a mluví o tom furt.

Naposledy se ptal Vojty, jestli má ještě tu věháesku, co je na ní Margita, a Vojta říkal, že to všechno spláchla

voda; když si jeho táta pořídil internet, celý svoje království sbalil do krabic a nechal ve sklepech – a pak to plavalo, jako všechny sklepy v Budějčích, a na hladině se houpaly papírový obaly a na některých z nich Margita s ohromněma zlatejma hvězdama přes prsa a jednou megahvězdou přes vyleštěnej rozkrok. Tenkrát to mohla bejt šestka, možná i sedmička, řekne Vojta, čuměl jsem na ni furt.

„Měli by po něm pojmenovat nějakou ulici nebo aspoň televizní stanici. Osmdesát, kdo by to do něj řek,“ řekne máma, když po dlouhým vyzvánění doběhne Tomáš k chatě, ruce od hlíny. „Přijedeš v neděli?“

„Jo, v neděli jo.“

„Uvařím něco dobrýho. Mám tu v mrazáku ještě na svíčkovou.“

„Mami, já nejím maso.“

„Nějaký maso do sebe dostat musíš. Vývar si dáš, tam to stejně není vidět, když to hodně rozvařím nebo rozmixuju.“

„Je mi z toho blbě.“

„Koukni na něj – on je ti trochu podobnej, nebo byl, když mu bylo jako tobě. Uši máte stejný. Ale ty se stejně víc podobáš fotrovi. Ty svýho fotra nezapřeš.“

„Nezapírám.“

„Ale aspoň se neofrňoval nad masem.“

„Sorry že nejsem jako táta.“

„Seš tam sám?“

„A s kým bych asi byl?“

„Tak já tě nehlídám, že jo.“

„A co děláš právě teď, mami?“

„Ujišťuju se, jestli je tam někdo s tebou. Lidi dneska dělaj tak divný věci. Za nás byla válka a lidi neměli čas myslet na kraviny.“